Concept Beleidsnota Kunst en Cultuur 2021

Presentatie aan de raad – 21 januari 2021

Bouwstenen nieuwe nota / wat er vooraf ging

- Coalitieakkoord **Nieuw Vertrouwen** (2019-2022)
- Huidige nota **Kunst in het Hart** (2016-2019) en de evaluatie daarvan
- Visie van het Bergens Cultureel Platform – **Bergenbreed** (2020)
- **Participatietraject** met inwoners (pilot i.s.m. Twijnstra en Gudde 2020)
- Landelijk en regionaal cultuurbeleid
- Beleidskaders recreatie en toerisme, sociaal domein
- Onderzoek Kranenburgh (Rapport Raadzaam / Berenschot)

- Deze nota geeft weer input voor de omgevingsvisie gemeente Bergen 2050

Coalitieakkoord **Nieuw Vertrouwen** (2019-2022)

Onze kernen hebben al sinds de middeleeuwen - door onder andere de prachtige ligging tegen de duinen en de bijzondere luchten - een buitengewone aantrekkingskracht op kunstenaars, om hier te leven, te scheppen en te recreëren. Kunst en cultuur zijn van belang voor het leefklimaat van onze inwoners. Wat aantrekkelijk is voor de inwoners, is vaak ook aantrekkelijk voor toeristen.

Er moet extra ruimte worden geboden aan kunst, cultuur en creativiteit voor onze inwoners. Het verrijkt het leven en verbindt de mensen uit de dorpen en de dorpen onderling. We vinden het belangrijk dat iedere kern herkenbare uitingen heeft die verleden, heden en toekomst markeren. Inwoners, scholen, maatschappelijke instellingen, musea en accommodaties worden daarbij betrokken. We koesteren ons cultureel (im-)materieel erfgoed en specifiek onze monumenten. We bieden ruimte aan inwoners en organisaties voor nieuwe initiatieven.

Wij willen dat iedere kern zich ook cultureel kan profileren. Het toerisme- en innovatiefonds willen we openstellen voor kunstzinnige en culturele uitingen. Een overkoepelende citymarketing kan dit onder de aandacht brengen van een breed publiek. Dat is ook goed voor de ondernemers en daarmee voor de lokale economie.

Huidige nota **Kunst in het Hart** (2016-2019) ambitie/speerpunten grotendeels gerealiseerd

1. **Stimuleren van creativiteit en innovatie**
   a. Cultuureducatie -> ruimte voor nieuwe initiatieven in middelbaar cultuuronderwijs
   b. Ateliers & broedplaatsen -> tijdelijke leegstaande gebouwen via antikraak aangeboden aan kunstenaars (Kim, Kazerne & Kantine BSV)
   c. Nieuw aanbod -> extra initiële subsidies nieuwe initiatieven

2. **Zorgen voor toegang tot kunst en cultuur**
   a. Bestaand aanbod -> betere promotie
   b. Amateurkunst -> voorzetting amateurregelingen in evenwicht met de kernen
   c. Kunst in de openbare ruimte en bewegwijzering -> voortzetting huidig beleid - nieuwe bordjes geplaatst
   d. Vrijwilligerswerk
   e. Een lage drempel -> jeugdfonds sport en cultuur
   f. Rol de bibliotheek -> kaders vastgesteld door de raad

3. **(Regionale) samenwerking en promotie**
   a. Nieuw aanbod in de regio -> gezamenlijke financiering van gezamenlijke projecten (IHMS, Karavaan & Paardenparade)
   b. Profilering van Bergen als kunst en cultuurgemeente -> Toeristische beleid & Holland Boven Amsterdam
   c. Samenbrengen -> oprichting Bergens Cultureel Platform (13 instellingen)

Visie van het Bergens Cultureel Platform **Bergenbreed** (2020)

- Cultuur historie blijvend zichtbaar maken
- Ruimte houden voor vernieuwing
- Meer oog voor identiteit dorpskernen
- Dorpskernen verbinden vanuit de cultuursector door ontplooien gezamenlijke projecten
- Cultuur inzetten op maatschappelijke thema’s
- Cultuurgerichte marketing aanpak
- Coördinatie op cultuur en toeristische organisaties

Participatietraject met inwoners nov/dec 2020

Proces

- Pilot tijdens corona - gecombineerd met het traject voor de erfgoednota
- Online enquête ikdenkmeeoverbergen.nl (20 nov tm 4 dec 2020)

  212 respondenten
- Online verdiepingsbijeenkomst (15 dec 2020)

  20 deelnemers
- Besloten Forum om onderwerpen te bespreken die onvoldoende aan bod zin gekomen. (vanaf 15 dec 2020)

  1 opmerking

Uitkomsten uit de enquête

- De unieke waarde van kunst en cultuur in deze gemeente werd door de inwoners bevestigd
- Kunst en cultuur maakt de gemeente aantrekkelijk en laat zien wie we zijn (zit in de DNA van deze gemeente)
- Kinderen hebben recht op kunst en cultuur en de gemeente heeft daar een rol in
- De gemeente moet culturele instellingen gedurende een langere tijd kunnen financieren
- De rol van de gemeente:
    - kunst en cultuur actief stimuleren
    - evenementen faciliteren en financieel mogelijk maken

Online verdiepingsbijeenkomst (15 dec)

Deelnemers waren bijna geheel afkomstig uit het veld

- Gemeente moet faciliteren en stimuleren en mag kaders stellen op het gebied van bijvoorbeeld diversiteit en inclusiviteit
- Dorpskernen (Egmonden, Bergen, Schoorl & Groet)
  - maatwerk per dorpskern
  - streven naar gelijkheid in ondersteuning
- Extra financiering voor experiment en kleinere initiatieven
- Kruisbestuiving amateurkunst en professionele kunst
- Verder nadenken over gunstig kunstenaarsklimaat / laagdrempelige ontmoetingsplaatsen

Campagnebeeld kunst10daagse 2020
Jan van Haasteren

MISSIE
levendige culturele buitenplaats (werktitel)

Gemeente Bergen is een levendige culturele buitenplaats met een rijk aanbod op het gebied van kunst, historie en cultuur in al zijn disciplines. Onze dorpskernen zijn uniek als vestigingsplaats voor kunstenaars uit heden en verleden, een plek met een rijke cultuurhistorie en een inspirerende omgeving met een hoge natuur en recreatiewaarde. Een plek waar jong en oud, amateur tot professioneel allerlei verschillende kunstdisciplines beoefenen. De potentiele kruisbestuiving is enorm.

Kunstenaarsdorp -> kunstenaarsgemeente

VISIE

De gemeente moet haar aantrekkingskracht behouden en waar mogelijk versterken voor volgende generaties. De uitdaging is hoe dit levendige kunstklimaat te behouden. We moeten blijven investeren in onze culturele buitenplaats.

Elke inwoner van onze gemeente heeft recht op kunst en cultuur. We zien hier kansen in cultuuronderwijs en amateurkunst bij verengingen. Het verbindt de amateur met de professional, biedt de mogelijkheid voor amateurs om te professionaliseren. Samen kunst beoefenen of de geschiedenis vertellen geeft sociale cohesie en draagt bij aan de identiteit.

Algemene gemeentelijke doelstellingen waar kunst en cultuur een bijdrage aan levert

1. Maatschappelijke opgave

   Culturele activiteiten spelen ook een rol in het maatschappelijk domein. Zij kunnen als middel worden ingezet om maatschappelijke doelen als sociale cohesie en preventie te realiseren.

2. Versterken van het woonklimaat

   De aantrekkelijkheid van een gemeente om er te wonen en te werken wordt naast de ligging ook door het voorzieningenniveau bepaald. Uit onderzoek blijkt dat steden die een gunstige ligging ten opzichte van werk en natuur combineren met een gevarieerd aanbod aan stedelijke voorzieningen de grootste aantrekkingskracht hebben op huishoudens.

3. Economische doelen gemeente

   Kunst en cultuur versterken de economie, met name de horeca en de detailhandel profiteren hiervan. Kunstzinnige en cultuurhistorische evenementen trekken verblijfstoeristen en dagrecreanten naar de gemeente.

Programmalijnen / Strategie

1. *Kunst voor iedereen*

   Deze programmalijn is gericht op de inzet van kunst en cultuur voor het bereiken van de maatschappelijke doelen, zoals participatie van jeugd en ouders, toegankelijkheid, laagdrempeligheid, diversiteit, talentontwikkeling en verenigingsleven

   Raakvlakken met sociaal domein

2. *Aantrekkelijk kunstenaarsklimaat*

   Deze programmalijn is gericht op de artistieke kwaliteit van de culturele sector om onze gemeente aantrekkelijk te maken om te wonen en te vestigen. Dit wordt bereikt door verdere professionalisering van de huidige culturele infrastructuur, facilitering, ruimte voor experiment en nieuwe initiatieven en aantrekken van jonge kunstenaars

3. *Profilering als culturele buitenplaats & citymarketing*

   Deze programmalijn is gericht op de economische doelstellingen van de gemeente met name op het aantrekken van meer kwaliteitstoeristen en seizoensverlenging. Dit willen we bereiken met het zichtbaar maken van de waardevolle culturele kracht van de drie dorpskernen en het promoten daarvan via de culturele agenda

   Raakvlakken met economie en toerisme

Kunst voor iedereen structureel extra impuls € 10.000,-

Huidige nota - € 827.500,-

Nieuwe nota - € 837.500,-

- Huidige uitgaven blijven (bibliotheek, cultuureducatie, amateurkunst)
- Extra impuls gaat naar subsidie van professionele begeleiding bij amateurkunstverenigingen

Aantrekkelijk kunstenaarsklimaat structureel extra impuls € 186.000,-

Huidige nota – € 578.000,-

Nieuwe nota - € 764.000,-

Extra geld gaat naar

- Professionalisering van Kranenburgh en Museum van Egmond
- Subsidieregeling voor het aantrekken jonge kunstenaars

Huidige uitgave aan musea en filmhuis cinebergen blijven

- Incidentele subsidie Cinebergen wordt structureel

Profilering & citymarketing structureel extra impuls € 68.000,-

Huidige nota - € 100.000,-

Nieuwe nota - € 168.000,-

- Subsidies aan culturele evenementen blijven hetzelfde
    - Incidenteel wordt structureel
- Programma- / exploitatiesubsidie voor accent profielen dorpskernen
    1. Egmonden (cultuurhistorie) – € 30.000
    2. Bergen (kunst en cultuur) – € 30.000
    3. Schoorl – Groet (kunst en natuur) – € 30.000
- Coördinatie op culturele agenda van culturele initiatieven voor citymarketing

Samengevat

Structureel	2020 Huidige nota	2021 Nieuwe nota	Toename
Kunst voor iedereen	€ 827.500	€ 837.500	€ 10.000
Aantrekkelijk kunstenaarsklimaat	€ 578.000	€ 764.000	€ 186.000
Profilering culturele buitenplaats & citymarketing	€ 100.000	€ 168.000	€ 68.000
Totaal	€ 1.505.500	€ 1.769.0500	€ 264.000

Eenmalige investeringen
woonklimaat / professionalisering culturele buitenplaats

• Professionalisering Kranenburgh – Depot / collectie	€ 2.181.000
• Broedplaatsen / ateliers	€ 55.000
• onafhankelijk onderzoek & advies naar vraag en mogelijkheden	
• investeringen in gebruiksklaar maken broedplaatsen	
• onderhoud van tijdelijke broedplaatsen (via HOD)	
• Cinebergen 2e zaal (offerte 2018)	€ 282.500
Totale investering	**€ 2.518.500**